Васіль Рагаўцоў

Імгненне
і Вечнасць–2

Вершы

Мінск, «Кнігазбор», 2013

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Беи)
Р14

Выказваю шчырую падзяку ўсім чытачам, хто сваімі заўвагамі дапамог адшукаць больш удалае слова ці рыфму, палепшыць радок або страфу. Удзячны за слушныя парады рэдактару некалькіх маіх паэтычных зборнікаў лаўрэату Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова Казіміру Камейшу. Першаму чытачу, які, знаёмячыся з вершамі, рабіў тонкія падказкі, — Сяргею Украінку. Дзякуй за абгрунтаваныя прапановы Генадзю Арцямёнку, Валянціне Валовіч, Алене Карп, Вячаславу Караткевічу, Віталю Еўмянькову…
Усяго ім добрага, светлага ў гэтым няпростым чалавечым жыцці!

Р14 **Рагаўцоў, В.**
Імгненне і Вечнасць–2 : вершы / Васіль Рагаўцоў. — Мінск : Кнігазбор, 2013. — 40 с.
ISBN 978-985-7057-89-4.

У кнізе Васіля Рагаўцова «Імгненне і Вечнасць–2» змешчаны дапрацаваныя вершы з аднайменнага зборніка (Мінск: Кнігазбор, 2010. 176 с.), а таксама са зборнікаў «Сутонне» (1995), «Долягляд» (1998), «На роскрыжы дарог» (2008).

УДК 821.161.3-1
ББК 84(4Беи)

ISBN 978-985-7057-89-4

Жыццё складаецца з імгненняў
Дабра і Зла, Святла і Ценяў…
У ім і роспачы спатканняў,
у ім і радасці расстанняў.

Жнівень 1991

Спявае Душа ад смутку —
ды спеў той журботны.

Сумуе Душа ад гуллівасці —
толькі сум бесклапотны.

Смяецца Душа ад зайздрасці —
ды смех той калючы.

А плача Душа ад радасці —
плач той… гаючы.

Верасень 1991

Акраверш

Над зямлёю неба просінь.
Астываюць, меркнуць росы.
Ты паглядам мілым просіш:
«Ах, хутчэй, хутчэй бы восень!..»
Шчодры водар думных сосен…
Ах, хутчэй, хутчэй бы восень…

Кастрычнік 1991

Дрэвы сумуюць па птушках,
па іх песнях-літаннях,
каб пазбыцца тугі і смутку,

птушкі — па небе,
не спавітым хмурнай смугою,
каб адчуць моц сваіх крылаў,

неба сумуе па зорках,
бы свежая ралля па залацістым зерні,
каб наталіцца іх трапяткім ззяннем,

зоркі — па рэках і азёрах,
каб на іх люстраной гладзі
падзівіцца з свае адвечнае ціхмянасці…

Чалавек сумуе па птушках, па небе, па зорках…
па ўсім, што ў яго душы і сэрцы,
каб адчуць непаўторнасць жыцця.

Кастрычнік 1991

Азірніцеся на ўласныя цені…
Гэта здані прашчураў
святой мінуўшчыны,
якая лучыцца з нашым сённяшнім
несмяротнасцю Душы.
Цені-прывіды бароняць чалавека
ад усюдыісных угоднікаў,
каб не ператварыўся ў невідушчага,
аберагаюць ад адзіноты,
каб не звар'яцеў,
засланяюць ад позіркаў
хціўцаў і зларадцаў,
каб не знявечыўся душою…
А калі чалавек адыходзіць у нябыт,

цені застаюцца для тых,
хто з’яўляецца на свет
як працяг чалавечага роду.

Кастрычнік 1991

Я шукаю цябе —
і не магу знайсці.
Дзе-е-е ты? —
знемагаюць у прасторы
словы мае.
— Дзе ты-ы-ы? —
голасам кані
адгукаюцца з паднябесся
твае словы.
А мы — няўлоўныя.
Як подых ветру,
як святло бліскавіцы…
І загадалася нам жаданне…
І нам усміхнулася знічка.

Кастрычнік 1991

Не верце…

Не верце, што дрэвы не тужаць ніколі.
Шчымліва журбуюць яны й на прыволлі
па песнях птушыных, не чуць якіх болей,
па ветры-свавольцу, згубіўся што ў полі.

Не верце, што рэкі не просяць напіцца.
У сушу-спякоту, каб смагі пазбыцца,
сумуюць яны па сцюдзёных крыніцах,
ім сняцца начамі дажджы-навальніцы.

Не верце, што сэрца не знае спачыну,
што б’ецца яно увесь час несупынна.
Яно замірае на хвілю-часіну
ад жаху…
здзіўлення…
пагляду дзяўчыны.

Кастрычнік–лістапад 1991

Дзе тояцца душы тваёй Пакуты?
Ў маім маўчанні.
Дзе тояцца і Радасць, і твой Смутак?
Ў маім дыханні.
Дзе тоіцца-жыве твая Надзея?
Ў маім паглядзе.
…Кружляе Дух мой птахам-чарадзеем
на доляглядзе.

Лістапад 1991

Спадчына

Засталася ад бацькі
спадчына:
каса, плуг, сякера…
Касою вітаўся
з расою світальнай —
пахкае сена было;
плугам агорваў
аблогі дзірванныя —
радзілася жыта;
сякераю ладзіў
грабільны яловыя —
лоўка хадзілі ў руках…
…Засталася ад бацькі

спадчына…
Як светла-тужлівая згадка.

1991, 1996

…А ў люстэрку тваіх вачэй
убачыў
сяйво зорак,
жытнёвую рунь,
агністыя маланкі…

У пералівах голасу
пачуў
пошчак салаўя,
скрып весніц,
плач немаўляці…

Я спытаўся ў цябе:
«Ты… шчаслівая?»
І ты —
            усміхнулася.

Снежань 1991; 1996

…А той, хто не ўчуў
пошчаку ручая,
уздыху раллі,
шэпту дажджу…
Той — не музыка.

А той, хто не ўбачыў
трымцення паветра,
росаў згасання,
цвіцення маланкі…
Той — не мастак.

А той, хто не спазнаў
шчымлівасці Слова,
тужлівасці шчасця,
асалоды адзіноты…
Той — не паэт.

Снежань 1991 – студзень 1992

…Зямля — з хлебам,
грымоты — з бліскавіцай,
месяц — з небам,
з борам — ігліца,
вечнасць — з імгненнем,
ластаўка — з летам,
дрэва — з карэннем…
А чалавек —
з цэлым светам?

Студзень 1992

У прыроды свае законы —
спаконвечныя.
Калі засыхаюць крыніцы —
плытчэюць рэкі і рачулкі,
якія жывіліся імі,
чэзнуць хмызнякі і лазнякі,
сірацеюць на птаства,
бяднеюць лугі і лугавіны:
менее зёлак і красак…
Ці ж не такі лёс
і чалавечай мовы?
Яна жыве, красуе,
набірае моцы і дужасці,

пакуль сілкуецца вытокамі —
гаворкамі прадзедаў.
Але ж і яны,
гэтыя крыніцы-вытокі,
з часам плытчэюць,
губляюць жыватворнасць.
Блякне тады і мова,
вяне яе першацвет…

Студзень 1992

Зоркавы смех
Чуецца ў сне —
На радасць.

Грамы-кавалі
Вясёлку скавалі —
На ўцеху.

Кружаць буслы
Над гняздоўем пустым —
На гора.

Кінуў араты
У глебу зярняты —
На шчасце…

Люты 1992

Празрыстая ціша, як шкло,
і чуйная, быццам бяздонне.
Дрыготкае рэха
сэрца сцяло,
як сцінаецца сонцам
сутонне.

І голас лясоў...
і грымот-навальніц...
і весніц сіпатых...
і пожняў...
Уздыхі і стогны
радзімай зямлі
сцінаюцца ў гук
трывожны.

Здранцвела
знямоглая цішыня
ад рэха тых гукаў балесных...
А гукі набатам
звіняць і звіняць,
нібыта на родных абшарах
ім цесна.

І ціша напялася,
як цеціва.
Крый Божа,
вось-вось парвецца...
Дажыць бы да новага
нам
жніва
і новае ўбачыць
дасвецце.

Сакавік 1992

Цвіце таполя...
Як на выданні
нявеста.
Нібы ў запаволеным танцы,
кружляе ў паветры
шызаваты пух.
Кудзеркі-пухавінкі лашчацца,
хінуцца адна да аднае

ў роспачнай асалодзе,
што не паўтарыцца
такому імгненню…
Яны зліваюцца
ў бухматае воблачка,
якое расце і, здаецца,
вось-вось зліецца
з грывастаю хмаркаю…
Кружыць тапалёвы пух
у няўмольным
і такім велічным
танцы…
Уладна і непаўторна —
бы самавіты дырыжор —
верхаводзіць
гэтым цнатлівым карагодам
вятрыска.
…І замірае маё дыханне,
нібы тапаліная аблачынка
ў абдымках голлейка
чубатага клёна.

19.04.1992

Спытаўся ў ветру:
— Ты дзе спачываеш,
вятрыска?
— Ў задумным бары.
Як лагоджу я ручанькі-лапкі
лахматым ялінам…

У хмаркі спытаўся.
— Над лугам прырэчным.
Калі я смакую
туман-сырадой,
каб потым апасці
дажджом навальнічным…

А маці…
А маці мне так адказала:
— У полі.
Як жну залацістае жыта
і голубам ветрык
вуркоча…
І ў думках…
Калі я з табою,
сынок мой!

23–24.04.1992; 1999

Бязмоўнасць

Вяслуе ранак
настрэчу дню.
Бязмоўнасць раніць
душу маю.

Дарэмна раіць
і суцяшаць —
крывавай ранай
смыліць Душа.

Адкуль бязмоўнасць
такая ў нас?
О люд гароўны!
О горкі час…

30–31.05.1992

Трымціць у марыве пакутна
праменьчык сонца,
мгою скуты.
І цемра захінула долы…
Адна маланка толькі й здолее

пяражагнаць
мой край гаротны…
Мо стаў бы продкаў сваіх
годны?..

14–17.06.1992; 10.7.1996

Начуе сонца
ў абдымках цемры.
Брыду, бяссонны,
па родных цернях…

Шукаю долі
ў завейным полі.

Скуголіць вецер,
і млее поўня.
Гругання веча
прасторы поўніць.

…Шукаю долі
ў знябытай цемры.
Схіліўся долу
самотны цень мой.

6–7.10.1992

Варыяцыі

I

Не сціхай, навальніца!
Дай наталіцца
маланкавым ззяннем
перад спатканнем.

II

Не сціхай, навальніца!
Дай наталіцца
маланкавым ззяннем
перад скананнем.

18.10.1992

Песня

I

Нібыта шалеюць —
стракочуць конікі.
Сенакосная песня.

28.10.1992

II

Тужліва рыпяць
аканіцы —
песня бацькоўскай хаты.

9–10.02.1995

Хвалілася бура:
«Брат вецер!..
Я —
самая моцная ў свеце:
асілкі-дубы
вырву з коранем…
І ты — захачу —
мне пакорышся!»

…А ветрык-гарэза
прайшоўся па бору —
той песняй азваўся
птушынага хору…

Узвіўся у неба
да хмарак імглістых —
яны сыпанулі
дажджом серабрыстым…

А толькі крануўся ён
гладзі азёрнай —
яна разгулялася
сполахам зорным…

І бура знямела
ў здзіўленні няўмольным:
«Што ж!..
Вольнаму — воля…
Вольнаму… воля!»

2–3.11.1992

Расшчапіла маланка дуб.
А ён
веснавою парою
збудзіўся з раскатамі грому
і зарунеў як ніколі.
А прачыстым світаннем
на лістах-даланіцах
іскрацца вясёлкай
расінкі…
Расшчапіла
маланка
дуб…

6.11.1992

…Зноў душы продкаў
ля хацінаў чэзлых,
што зараслі дзядоўнікам
густым.
Ніхто іх не пакліча
на вячэру
ні грэшным голасам
і ні святым.

Канае ўзбоч дарогі
крыж пахілы.
Зайшлася ад самоты
цішыня…
Травеюць, нікнуць
родныя магілы…
А неўздалёк красуе
збажына.

23–24.11.1992; 1999

Гаварыў я не раз: «Мой сыночак,
Не хадзі без бабулі ў лясочак!
Там калматы лясун блукае,
ён цябе
напужае…

Не хадзі, мой сынок,
у лясочак,
не хадзі, любы мой галубочак!
Там жыве ліхі ваўкалака…
Ён спалохае —
будзеш плакаць!»

Гаварыў я свайму сыночку:
«На дварэ ўжо цямрэва-ночка.
У бары сыч вушасты гукае,
неслухмяных дзяцей
забірае…»

І глядзеў мне сынок у вочы
пільна-пільна — насупраць ночы.
Што хацеў ён сказаць — не знаю,
толькі вочкамі распавядае:

«Там дзядок-лесавік гуляе
і на дудачцы спеўна грае,
а дзяўчына-вядзьмарка
ў скоках —
ажно гойсае пад аблокі!
Весялун ваўкалак так рагоча,
што збудзіў усіх
сярод ночы…»

Божа мой, што за цуд,
што за казка!
У вачах у сыночка — ласка.
Ад здзіўлення душа замірае:
ці то ява, ці сон — не знаю.

17–19.03.1993

…Неба вясновае мне падае
Кубак блакіту.

К. Камейша

Шарэюць кустоўі ракіты,
Спавіты нябёсы смугой…
Налі мне, паэце, блакіту
з вясновага неба — таго,

што над Налібоцкаю пушчай
з маланкамі ў згодзе жыве…
Душу маю смага адпусціць —
і стане лягчэй мне, павер.

А чым жа з табой падзяліцца?
Хіба што — сінечай лясоў?
З атрутай азёры, крыніцы…
І зводзіцца спеў жаўрукоў…

Налі мне, паэт самавіты…
Спатоль ад самоты Душу!
Смугою палыннай спавіты,
я кубак блакіту
прашу!

Красавік 1993

Сказ пра жыта

Не быў у заморскіх краінах,
не цешыўся пальмай
ніколі.
Нястомна мне шэпча
травінка-былінка:
«Дзівосы — у полі.
…Шуміць там калоссе,
тугою налітае,
і жніўную песню

вядзе перапёлка…
Услухайся толькі
у жыта малітву:
тут горычы колькі!..
Расце тое жыта,
як мак, самасеем…
Слязой ападаюць
зярняты у глебу.
Бо знаюць:
ніхто не збярэ
й не пасее,
хоць будзе —
без хлеба…»
Спявае былінка
штодзень калыханку:
«Прачніся, хлапчына,
зарою-світанкам,
пасей тое зерне
у глебу ўрадлівую —
і вырасце з зернейка
ніва шумлівая…»
…Няўмольна мне шэпча
травінка-былінка:
«Дзівосы — у полі,
на родным прыволлі…»

25–27.06.1993

Дзень нарадзіўся
самотаю ночы.
Зданню сірочай
па вуліцы крочыць.
Гляньце:
тужліва-маркотныя вочы…
Дзень нарадзіўся
самотаю ночы.

Захад разліўся
барвовай крыніцай.
Ціша-сястрыца
люляе зямліцу.
Дзень спачывае,
каб зноў нарадзіцца…
Захад разліўся
барвовай крыніцай.

15.09.1993

Чую бяздомніка голас,
поўны тугі і адчаю:
«Ўсюды не людзі, а голад…
голад мяне прывячае.

З ім я вандрую па краі
ў пошуках светлае долі…»
…Зорка-заранка мігае,
сэрца людское патоліць.

Снежань 1993

Пераступаю парог —
і быццам пакідаю там,
за парогам,
часцінку душы.
А наперадзе —
новыя, нязведаныя парогі.
І ці хопіць сілы і змогі
адолець іх?
Пераступіць і ўзысці
на новы парог?
Каб потым

без дакору расстацца.
Парогі…
І самы найдаражэйшы —
бацькоўскі,
праз які ўпершыню спазнае́ш
дзівосы і тайны свету.
…Пераадолеўшы
нямала жыццёвых парогаў,
як хочацца вярнуцца
і зноў пераступіць
парог свайго маленства…
Каб па-новаму адчуць
першароднасць
найсвятой таямніцы свету —
цеплыню і дыханне
роднай зямлі.
Пакуль не позна.

14–17.01.1994

Ці пасвятлела б наваколле
без крумкачоў?
Напэўна, не.
Бо светлае
і бачыцца светла,
калі ёсць цёмнае.

Ці палагаднела б наваколле
без крумкачоў?
Напэўна, не.
Бо калі б не тужлівы іх голас,
ці чуліся б —
як гулліва-шчабятлівыя —
галасы іншых птушак?

А што сталася б
без крумкачоў?

Асірацелі б
занядбаныя могілкі,
пасмутнелі б
самотныя душы,
забытыя нашчадкамі
і Богам…

Бо спрадвечнае
крумкачовае крумканне —
як напамін жывым:
ты —
не адзінокі ў гэтым няпростым
людскім свеце.
Не адзінокі…

1.02.1994

Прысніўся сон…

I

Скалеў апошні воўк у родным краі.
Яго расстайны «спеў» застыг,
бы вечнасць, — у імгненні.
І зоркі прараслі на цёмным небе
з ягоных горкіх слёз,
гарчэйшых за атруту.
Такія серабрыстыя яны,
як быццам снег
марознай месяцовай ноччу.
І ўсё слязяцца шэраю парою,
як вачаняты, трапяткія зоркі.
Нібы аплакваюць расстанне
ваўка са звыклаю зямлёю.

II

…А недзе
на ўзлеску кургановым
пры месяцовым лагадным святле
пачуўся голас… груганові…
Не… Не! То —
 голас чалавекавоўка
з драпежнай, крыважэрнаю душою,
з халоднымі і хітрымі вачыма…
З усіх людзей ён чыніць ваўкалюдаў,
нявечыць, хіжань, душы чалавечыя
і робіць іх жабрачымі, нікчэмнымі…
І адымае памяць пра свой род,
і так аслаблую,
нібыта пры скананні.
За што…
За што такая кара чалавеку?!

…Дрыготкі сонечны прамень
працяў стралою цемру,
паклаў
пачатак
дню…
І я —
збудзіўся.
Рады:
покуль —
чалавекам!

19–20.02.1994

Краіна мая…

Табой пагарджаюць,
табой расплаціцца гатовы
за срэбранік,
як роднаю маці —
звыродныя дзеці-сыны.
Што ім да цябе?!
І ў саеце ты будзь,
і ў зрэб’і —
прададуць і такую
яны.

Краіна мая —
мая зорка-заранячка…
Шчыміць маё сэрца і ў сне па табе.
Смыляць і баляць мне
твае незагойныя раны…
Прыпаў, як да маці,
я ў жальбе святой
да Цябе.

4–6.04.1994

Ніцее надзея.
Як рошчына — роспач.
Ў нядзелю ўсе дзеі
нарогам — нароскрыж.

Дажджынкі ў дажынкі.
І росы ў дакоскі.
Хмурэе хмурынка
па скошанай косцы.

А рэха арэхам
у лесе лясуе.
Як грэшна: агрэхі
касуюць красу ўсю.

Завыць каб завейна,
лаўчыцца ваўчыца.
Радзее надзея.
Мне сніцца…
сініца.

14.05.1995

Так вярэдзіць душу
ад матулі пісьмо!
Пажаўцела яно,
што кляновы лісточак.

…Зноў пачулася мне:
зазірае ў вакно
адналетак мой, клён,—
ён будзіў мяне ў школу…

А ў канверце —
жытнёвы сухі каласок.
Я ў ім чую дакор
пераспелага жыта.

Як на крылах, лячу
я у мроях дамоў.
Родны кут спалынеў,
вецер каняй галосіць.
. . . .

Млосна-горкі ўспамін
так вярэдзіць душу…
Каб хоць трохі душы
палягчэла!

9–11.09.1995

«Выйшаў сухім з вады» —
так кажуць пра чалавека,
які застаўся непакараным.
…А мне незабыўна помніцца,
як мой бацька, нябожчык,
лавіў таптухаю рыбу
і выганяў з-пад карчоў
«што калоды» — лінёў,
«што косы» — шчупакоў,
«нібы лапці» — вокуняў…
Потым грэўся ля вогнішча
пад іскрыстаю наміткай неба
і прыгаворваў дрыготкім —
ад стыласці — голасам:
«Хочаш рыбы налавіць
і штаноў не намачыць?
Ды пасля — без цяпельца?
Без дымка?
Не-е-е, браце… Нягожа…
Не хацеў бы я й рыбы такой…»

14–17.09.1995

Суцешыць можна
спагадлівым маўчаннем,
а засмуціць —
і спагадным словам.

24.09.1995; 2011

Дыптых

I

І мёртвых дакараюць,
і на жывых —
як на святых —
моляцца…
І ўсё тыя самыя.

30.09.1995; 2011

II

Быў бедны —
спачувалі,
стаў заможны —
зайздросцяць.
І ўсё тыя самыя.

18.07.2005

Мабыць,
самая адданая чалавеку —
слязіна.
І ў радасці — з ім,
і ў горы…
І пры скананні
яна расстаецца
апошняй.

12.09.1996

Між сённяшнім і наступным
тоіцца невядомасць.
Яна вярэдзіць розум,
будзіць прагу спазнання
яшчэ нябачанага, нячутага…
Але ж і сённяшняе
некалі таксама было
невядомасцю?
І каб не стала яно таямніцаю
для нашчадкаў?!
Хоць…
жарсцю спазнання
жыве чалавек.

7, 13.11.1996

«Ой, доля мая, доля…
Як восеньскае поле».

Калее таполя
на ўскрайку мяжы,
пад ветрам пад сцюжным
дрыжыць.

«Ой, доля мая, доля…
Як жабрацкая воля.
Стамілася жыць…»

…А вокал
імжыць і імжыць.

15.12.1996

Голас матулі

Аднойчы пачуўся ў сне
голас матулі:
«Праведаў бы, сыночак, хацінку.
Во трэці гадочак пайшоў,
як стаіць сірацінай яна.
І як там Малання-за-рэчкай жыве?
Ой, як нылі, балелі рукі ў яе…
А кот наш, Ціхоня?
Ён век пільнаваў мяне ля Аксінкі,
калі я ў лаўку па хлеб хадзіла…
Каб хоць не забыцца: на ўзмежку —
ну, там, дзе хлявок бабы Харціны,—
кура-самаседка квактала.
У самую восень.
То сыпні пылянятам…
Як патрапіць убачыць
Балахона Івана ці Касцея Бліна,
папрасі, хай паветку паладзяць
і варотцы ў гарод…
А яшчэ, мой сынок,
перадай Агееву Пецю,
мо б вазочак з лесу падкінуў?
Бярозавых ці хваёвых?
А чарка, скажы,
для яго прыхавана.
Божа мой! Хіба ўспомніш усё?..
Каб ты ведаў, сыночак,
як я плечы адлежала
у зямельцы сырой.
Усё цела баліць — як пабітае…
Адно што душою крыяю.
Мо як-небудзь акрэпну —
вярнуся…»

27–28.05.1999

Адны раілі насалодзіцца
ўсходам сонца,
каб спазнаў
таямніцу народзін;
другія —
навабіцца захадам сонца,
каб адчуў непаўторнасць
расстання;
трэція —
любавацца паўночным ззяннем,
каб прычасціўся
подыхам вечнасці…
А я цешуся дажджынкаю
на вейцы каханай —
і наталяюся красою
Імгнення.

8.10.1999

Журавель

Рыпіць у знямозе
Калодзежны журавель,
На ветры на золкім
Калее.
А ў небе ад крыку
Заходзіцца журавель:
І ў вырай ляцець
Не здалее.

1.11.2003

Вецер і арол

Пытаецца ў вольнага ветру арол:
— Ці скажаш мне, браце, дзе горад Арол?
Каго ні спытаю, не знае ніхто.
— Ніяк не даўмею: табе ж ён нашто?
— У горадзе, чуў я, жывуць сваякі.
— Тады, брат, ляці да ракі да Акі.
Ды толькі жывуць там не птушкі арлы,
А людзі — арляне — народ міравы.
— О не, добры вецер, з людзьмі мне не жыць.
Мне суджана воляй сваёй даражыць…
І ўзвіўся высока у неба арол.
У краі расійскім ёсць горад Арол.

5.11.2003

Выпаў апошні снег.
І растаў.
Слёзы зімы.

1.01.2005

«Беларусь, твой народ дачакаецца
Залацістага, яснага дня…»
Згадваюцца словы
яшчэ аднаго класіка:
«Товарищ, верь: взойдет она,
Звезда пленительного счастья…»
І чакаем, і верым…

6.01.2005

Чалавек —
гэта гучыць горда.
Гучыць…
На жаль, і толькі.

13.07.2005

Губляеш —
сваё,
а знаходзіш —
чужое…
Якое ніколі не стане
сваім.

13.04.2006

А мама…
…Здарожанаму — кубак вады,
старцу — акраец хлеба,
знаёмаму — «Дзень добры!»,
зайздросніку ці зласліўцу —
«І вам таго ж!».
…Схамянуўся, як прайшоў
каля шапкі жабрака.

25.06.2006

Хто імкнецца на Усход,
хто — на Захад…
А дзед Цімох тэпае ў гарод:
палівае градкі,
каб выраслі гурочкі,
збірае каларадскіх жукоў,
каб урадзіла бульбачка.
Мінае лета, зіма…
Зноў
гурочкі, бульбачка…
Ягоныя Усход і Захад.

30.06.2006

Пры сустрэчы
каханыя вітаюцца
позіркам,
сябры —
поціскам рукі,
знаёмыя —
кіўком галавы,
зласліўцы —
з'едлівай усмешкай…
А ворагі —
зацятым маўчаннем.

26.07.2006

Памяці Алеся Пісьмянкова

Прагну
з табою
сустрэцца…
Як поўня — з ракою.
Без цябе я —
бяскрылы.
Як жораў,
які ўжо не мае сілы,
каб вырвацца ў неба.
…Зноў чакаю цябе.
Як чакае змарнелае зернетка
глебы.
Чакаю…

21.08.2006

Расстайнае курлыканне журавоў,
сляза на шчацэ каханай,
самотная ўсмешка матулі…
Шчымлівае.
Дарагое…
Як і само жыццё.

28.10.2006

Кожны нарадзіўся
пад сваёй зоркай —
світальнай ці вечаровай.
Яна сілкуе чалавека энергіяй
усё ягонае жыццё.

Знікае зорка —
і нехта адыходзіць у нябыт,
загараецца —
і нехта з’яўляецца на свет,
каб доўжыўся род чалавечы.

Успыхваюць зоркі...
І ўсё ярчэй і ярчэй.

9.11.2006

Адмысловыя беларускія святы:
дакоскі — з духмяным сенам,
дакопкі — з разварыстай бульбай,
дажынкі — з залатымі снапамі...
І — з песняй, такою роднай:
«У танок, жнейкі, у танок,
А звілі мы Васілю вянок.
Ай не з ружы, ай не з мяты,
А з ядранога жыта...»

9.11.2006

Цярплівыя —
маўчаць.
Пакуль церпіцца...
Але ж цярпенне —
струна,
а маўчанне —
яе затоены голас...

14, 20.03.2007

І тыя, хто жыве
ў незалежнай краіне,
нярэдка забываюцца,
што і яны —
залежныя.
Ад свайго сумлення.

26.03, 1.05.2007

Вялікія
таму і несмяротныя,
што не належаць сабе.

27.03.2007

Што не збылося —
не забудзецца,
а што спраўдзілася —
ці ўспомніцца?

20.06.2007

Творчасць
пачынаецца з пакутаў.
Але ж і пакуты —
таксама творчасць…
Душы.

23.03.2008

Ручаіцца
               ручаіна.
Ружавее
              ружа.
— Цёх!
— Ох!
— Дай!..
— Ай…
…Зорацца
                 зоры.

14.04.08

Змест

* * * Жыццё складаецца з імгненняў… 3
* * * Спявае Душа ад смутку… 3
Акраверш 3
* * * Дрэвы сумуюць па птушках… 4
* * * Азірніцеся на ўласныя цені… 4
* * * Я шукаю цябе… 5
Не верце… 5
* * * Дзе тояцца душы тваёй Пакуты?.. 6
Спадчына 6
* * * …А ў люстэрку тваіх вачэй… 7
* * * …А той, хто не ўчуў… 7
* * * …Зямля — з хлебам… 8
* * * У прыроды свае законы… 8
* * * Зоркавы смех… 9
* * * Празрыстая ціша, як шкло… 9
* * * Цвіце таполя… 10
* * Спытаўся ў ветра… 11
Бязмоўнасць 12
* * * Трымціць у марыве пакутна… 12
* * * Начуе сонца… 13
Варыяцыі 14
Песня 14
* * * Хвалілася бура… 15
* * * Расшчапіла маланка дуб… 16
* * * …Зноў душы продкаў… 16
* * * Гаварыў я не раз: «Мой сыночак…» 17
* * * Шарэюць кустоўі ракіты… 18
Сказ пра жыта 18
* * * Дзень нарадзіўся… 19
* * * Чую бяздомніка голас… 20
* * * Пераступаю парог… 20
* * * Ці пасвятлела б наваколле… 21
Прысніўся сон… 22
Краіна мая… 24
* * * Ніцее надзея… 24
* * * Так вярэдзіць душу… 25
* * * «Выйшаў сухім з вады»… 26
* * * Суцешыць можна… 26
Дыптых 27
* * * Мабыць… 27
* * * Між сённяшнім і наступным… 28

* * * «Ой, доля мая, доля…» 28
Голас матулі..29
* * * Адны раілі насалодзіцца… 30
Журавель 30
Вецер і арол 31
* * * Выпаў апошні снег… 31
* * * «Беларусь, твой народ дачакаецца…» 31
* * * Чалавек… 32
* * * Губляеш… 32
* * * А мама… 32
* * * Хто імкнецца на Усход… 33
* * * Пры сустрэчы… 33
* * * Прагну… 34
* * * Расстайнае курлыканне журавоў… 34
* * * Кожны нарадзіўся… 34
* * * Адмысловыя беларускія святы… 35
* * * Цярплівыя… 35
* * * І тыя, хто жыве… 36
* * * Вялікія… 36
* * * Што не збылося… 36
* * * Творчасць… 36
* * * Ручаіцца… 37

Літаратурна-мастацкае выданне

Рагаўцоў Васіль Іванавіч

Імгненне і Вечнасць–2
Вершы

Адказны за выпуск *Генадзь Вінярскі*
Рэдактар *Алена Спрытніч*
Вёрстка *Ларысы Ваўчок*
Карэктар *Алена Спрытніч*

Падпісана да друку 29.08.2013. Фармат 84×108 $^{1}/_{32}$.
Папера афсетная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 2,1. Ул.-выд. арк. 1,47.
Наклад 30 ас. Зак. 464.

ПУП «Кнігазбор».
Ліцэнзія № 02330/0003924 ад 08.04.11.
Вул. Я. Лучыны, 38-93, 220112, Мінск.
Тэл./факс (017) 207-62-33,|
тэл. (029) 772-19-14, 682-83-86.
E-mail: bkniha@tut.by

Надрукавана з арыгінала-макета заказчыка
ў ААТ «Аргбуд».
Ліцэнзія № 02330/0494197 ад 03.04.09.
Вул. Берасцянская, 16, 220034, Мінск.